

Psykologtidningen debatt

”Endast leg psykoterapeut får bedriva psykoterapi”

Psykologtidningen förstärker offerrollen och har fel om vem som får bedriva psykoterapi. Det skriver Maria Backlund, psykolog och psykoterapeut, i en kommenterar till intervjun med Lina Lundström: ”Psykologstudent gick i fel terapi tvingas avbryta studierna” (Psykologtidningen 13/2009).

Det kändes vemodigt att nu även Psykologtidningen börjat med de numera så vanliga ”offer”-reportagen. Kvällspressen har, som ofta när det gäller förenklande journalistik, gått före med sina återkommande löpsedlar om ”drabbade” som ”tvingats” till saker. I sådana artiklar förstärks ofta offerrollen via rubriksättning och bildval. Dessutom ifrågasätts sällan ”offrets” version och relevanta sakförhållanden tas upp ytligt eller felaktigt.

Artikeln i Psykologtidningen handlar om en psykologistuderande vid Uppsala universitet som inte uppfyllt kraven för att antas till termin 7. I rubriken står att studenten ”tvingas avbryta studierna”. Det är direkt felaktigt. Tvärtom säger studenten själv i själva texten att det är fråga om ett ”ofrivilligt studieuppehåll” och hon ”räknar med en plats nästa termin, annars får jag överväga om jag vill fortsätta mina studier vid Uppsala universitet.”

BILDEN VISAR EN UNG kvinna i sportskor, långbyxor och barärmad, urringad tröja som sitter på det bara, bruna golvet i en trång grågrönmalad trappuppgång. Bildtexten lyder: Lina Lundström – ute i kylan.

Skälet till att Lina Lundström inte antagits till studier på termin 7 är att hon inte fullgjort kraven för kursmomentet egenterapi, på grund av att hennes terapeut är legitimerad psykolog men inte legitimerad psykoterapeut. Universiteten borde kanske vara tydligare och kalla det egenpsykoterapi (alternativt utbildningspsykoterapi).

Legitimerade psykoterapeuter är den enda yrkesgrupp som har behörighet att självständigt bedriva psykoterapi. Däremot är det fritt för vem som helst att kalla sig terapeut med olika prefix, till exempel samtalsterapeut, rörelseterapeut, hudterapeut, hundterapeut... Psykoterapeututbildning är alltså en specialistutbildning. En del psykologer, liksom några med annan grundutbildning som uppfyller kraven för att påbörja denna specialistutbildning, väljer att skaffa sig behörighet att bedriva psykoterapi. Legitimerade psykologer har en annan behörighet!

ATT EN STUDENT efter tre års studier på psykologprogrammet inte förstått denna skillnad är ju beklagligt och kan förstås bero på brister i utbildningen. Men en psykolog som bedriver samtalsbehandling utan att vara legitimerad psykoterapeut bör allt känna till denna skillnad! I stället för att rikta sin besvikelse mot den psykolog hon gått hos eller fundera över hur hon själv har hamnat i denna situation, för hon ett resonemang om att ”hela vår legitimation som psykolog förkastas” om inte en legitimerad psykolog ”är berättigad att ge en psykologstudent terapi”. Som om ”behörighet att ge terapi” vore det enda en psykologlegitimation innebär, och när den nu faktiskt inte ger just denna specifika behörighet förkastas den helt.

På ett för mig direkt stötande sätt förs även begreppet värde in i sammanhanget. ”En legitimerad psykoterapeut, som är sjuksköterska eller socionom i botten, är alltså mer värd än en legitimerad psykolog! Det tycker jag är anmärkningsvärt, fortsätter Lina Lundström.” Att den subjektivt upplevda nyttan av en behandlingskontakt vare sig kan garanteras genom att den ges av en legitimerad psykoterapeut eller behöver vara mindre hos annan vårdgivare, är ju en helt annan fråga.

FÖR ATT ÅTERKNYTA till min inledande kritik mot det jag kallar offerjournalistiken har den en tendens att, om än ofrivilligt, utlämna sina intervjuobjekt. Av Psykologtidningen förväntar jag mig en mer ansvarsfull hållning.

Att sedan kraven på momentet egenterapi varierar så mellan olika psykologutbildningar tyder på att frågan är kontroversiell och behöver diskuteras, men det bör ske på sakliga grunder utifrån olika värderingar, synsätt och erfarenheter.

MARIA BACKLUND
Leg psykolog och leg psykoterapeut
2009-11-17